

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

59-2

BRNO 2018

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 59
Volume 59

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Rudolf Procházka, Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Zdeňka Pavková, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Šimon Ungerman

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce

Uherské Hradiště, Mariánské náměstí. Falzum arabské mince z druhé poloviny 8. století (obr. 81, str. 277).

Cover Photography

Uherské Hradiště, Mariánské náměstí (Square). Falsum of the Arabic coin from the 2nd half of the 8th century (Fig. 81, Pg. 277).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2018
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2018 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Literatura

Měřínský, Z. 2008: Opevnění města Jihlavy v zrcadle archeologie. *Forum urbes medii aevi* V, 104–121.

Těsnohlídek, J., Hoch, A. 2018: Zpráva o průzkumu České brány v Jihlavě. *Archeologické výzkumy na Vysočině* 2015.

Resumé

Jihlava (Jihlava District), Brněnská Street. Middle Ages. Basement of Bohemian Gate in Brněnská Street in Jihlava city. Rescue excavation.

JIHLAVA (K. Ú STARÉ HORY, OKR. JIHLAVA)

Ulice Na Dolech, parc. č. 5662/289 a 5662/299. Vrcholný středověk. Důlní aglomerace. Záchranný výzkum.

Lokalizace: GPS: 49.4077529N, 15.5931785E

Výzkumem vyvolaným neohlášenou stavbou haly v prostoru mlékáren Moravia Lacto, a. s. na lokalitě Staré Hory byla prozkoumána vícedílná a snad i víceetážová zahloubená stavba (obr. 55). Jejím základem byla obdélná konstrukce s rohovými nosnými sloupy popř. dalšími sloupky zapuštěnými pod podlahu podél stěn. Objekt byl výjimečný vnitřním členěním příčkou s kamennou podezdívkou, kdy u každé z takto vzniklých místností byl znatelný rozdíl v niveletě podlahy. V objektu byly patrné stopy požáru, který zasáhl jen jednu část, v jejímž interiéru se „díky“ požáru dochovaly dřevěné stavební prvky. Šlo o zuhelnatělé jedlové kuláče, smýcené v zimním období roku 1247/1248.

Petr Hrubý

Literatura

Hrubý, P. 2015: *Přístavba sýrárny Moravia Lacto, a. s., Jihlava – II. etapa – záchranný archeologický výzkum, číslo akce A 006/2014. Zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu.* Uloženo: Archiv Archaia Brno, z. ú., pracoviště Jihlava.

Resumé

Jihlava (Jihlava District), „Staré Hory“. Medieval house basement in medieval minig settlement in „Staré Hory“ (Old Mountains). Rescue excavation.

Obr. 55. Jihlava. Pohled na podlahové úrovně vícedílné zahloubené stavby, zdokumentované v areálu Moravia Lacto, a. s. v někdejším důlním, areálu „Staré Hory“. Archiv Archaia Brno, z. ú.

Fig. 55. Jihlava. Photo of floor and bedrock level of medieval house basement, excavated in Moravia Lacto, a. s., „Staré Hory“. Archive of Archaia Brno.

JIHLAVA (OKR. JIHLAVA)

Polenská ulice. Stoková síť města Jihlavy. Raný a vrcholný středověk, 12. a 13. století. Sídliště. Záchranný výzkum.

K poznání předlokační Jihlavy archeologie doposud přispěla jen málo. Důležitý nálezy keramiky s prvky pozdní doby hradištní přinesl teprve výzkum v letech 2014–2015 v místech poblíž kostela sv. Jana Křtitele, v dnešní průmyslové zástavbě. Artefakty pochází z hlubokých říčních sedimentů na levobřeží řeky Jihlavy. V souboru nalezneme výdutě i okraje s výzdobou čtverečkových rádélek, ojedinele též hřebenové vlnice (obr. 55). Nálezy lze i přes nezbytnou kritiku volně spojovat s tzv. starou Jihlavou, předcházející založení stejnojmenného města. Jejím centrem byl zmíněný kostel sv. Jana Křtitele.

Petr Hrubý, Jakub Těsnohlídek

Resumé

Jihlava (Jihlava District), Polenská Street, Jihlava sewer network. Middle Ages. Pottery as evidence of early Jihlava settlement, located near the St. John the Baptist church. Rescue excavation.

Obr. 55. Jihlava. Výběr keramických nálezů, získaných v prostoru předlokační jihlavské osady, v blízkosti kostela sv. Jana Křtitele. Archiv Archaia Brno, z. ú.

Fig. 55. Jihlava. Pottery from the early Jihlava settlement, located near the St. Jan Křitel church. Archive of Archaia Brno.

JIHLAVA (OKR. JIHLAVA)

Jakubské náměstí, hradební parkán Malý Heulos – Brněnská ulice, parc. č. 5, 8, 10, 12. Vrcholný středověk, novověk. Podzemní konstrukce kaple Olivetské hory, parkán městského opevnění. Záchranný výzkum.

V suterénu kaple Olivetské hory byla zdokumentována na maltu zděná konstrukce z lomových kamenů orientovaná ve směru V–Z a po obou podélných stranách opláštěna cihlovou zdí. Tato zeď je starší než nová kaple a s výstavbou kaple nesouvisí. Je ovšem mladší než hradební zeď, ke které východní stranou přiléhá. Nelze ji také spojit s kaplí sv. Václava, která stávala o několik metrů dále. Na plánu města Jihlavy z roku 1647 lze v místech kaple Olivetské hory vidět stavbu, s níž lze výše zmíněnou zeď s opatrností spo-

tovat. Může se také jednat o součást opevnění budovaného v 17. století v souvislosti s třicetiletou válkou.

V místě výkopu pro nové schody na parkán u domu č. p. 31/19 v Brněnské ulici bylo odkryto 2,4 m výšky původní parkánové hradby. Prostor parkánu byl vyplněn více než 2 m mocným souvrstvím, vzniklým dorovnáváním terénu v období od pozdního středověku až do současných parkových úprav. Ve vrstvách s raně novověkou keramikou lze spatřovat zásahy do fortifikace v období třicetileté války.

U severo-východního rohu domu č. p. 31/19 byla vyhloubena zjišťovací sonda. V jedné vrstvě byly zachyceny čtyři rovnoběžné drobné rýžky jdoucí ve směru S–J. Nabízí se zde hypotéza, že jde o stopy kol povozů. Na podloží ležící vrstva byla proražena žlábkem o zdokumentované délce 3,5 m. Tento žlábek orientován S–J se kónicky zužoval směrem ke dnu (hloubka cca 40 cm,